

شناسایی ابعاد سرمایه نمادین و رابطه آن با رفتار خرید مصرف‌کننده در فروشگاه‌های لوازم ورزشی (مشتریان تجهیزات ورزشی در شهر زاهدان)

ولی محمد درینی^{۱*}، احسان نامدار جویمی^۲

۱. استادیار گروه مدیریت دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

۲. دانشجوی دکترا مدیریت منابع انسانی، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران.

تاریخ دریافت: (۹۷/۱۱/۲۱) تاریخ پذیرش: (۹۷/۱۱/۰۶)

Identification of the Dimensions of Symbolic Capital and its Relationship with the Consumer Purchasing Behavior in Sporting Goods Stores (Sports Equipment Customers in Zahedan City)

V. M. Darini^{1*}, E. Namdar Joyami²

1. Assistant Professor, Department of Management, Payame Noor University, Tehran, Iran.

2. PhD Student in Human Resource Management, Sistan and Baluchestan University, Zahedan, Iran.

Received: (2018 April 14)

Accepted: (2018 December 27)

Abstract

The purpose of this research is to identify the components of symbolic capital and to examine the relationship between this capital and consumer purchasing behavior in sporting goods stores. This research is descriptive-survey.

In the section identifying the components of the symbolic capital of the statistical society, 19 university professors and university experts have been investigated. The information collected was analyzed using Delphi technique. In the next step, to examine the relationship between symbolic capital components and consumer purchasing behavior, customers of sporting goods stores in Zahedan city were selected as the statistical population of the study. Regarding the general nature of the research community, the research sample is multi-stage clustered and 384 people (Cronbach's alpha for symbolic capital and purchasing behavior questionnaire respectively is 0.82 and 0.89. (The research findings for the main question and also the relation between symbolic capital and the behavior before, during and after purchase are 0.91, 0.92, 0.91 and 0.89 respectively. More symbolic capital people have, they learn information from the media and other people before buying sporting goods, and they engage with more people in symbolic interactions and compare sporting goods with substitute sporting goods as well as sporting goods with similar symbolic concepts. They Engage in symbolic choices and purchase according to symbolic needs to sports equipment.

Keywords

Post Purchase Behavior, Purchase Behavior, Pre-purchase Behavior, Symbolic Capital, Sports Equipment and Supplies.

چکیده

هدف این پژوهش شناسایی مؤلفه‌های سرمایه نمادین و بررسی رابطه این سرمایه با رفتار خرید مصرف‌کننده در فروشگاه‌های لوازم ورزشی است. این پژوهش، توصیفی-پیمایشی است. در پخش شناسایی مؤلفه‌های سرمایه نمادین جامعه آماری پژوهش ۱۹ نفر از استادی دانشگاه و خبرگان دانشگاه هستند که اطلاعات گردآوری شده با تکنیک دلfi مورد تحلیل قرار گرفت. در مرحله بعد جهت بررسی رابطه مؤلفه‌های سرمایه نمادین با رفتار خرید مصرف‌کننده، مشتریان فروشگاه‌های لوازم ورزشی در شهر زاهدان به عنوان جامعه آماری تحقیق انتخاب شدند. نمونه پژوهش به روش خوشبای چندمرحله‌ای و ۳۸۴ نفر است (آلفای کرونباخ برای پرسش‌نامه‌های سرمایه نمادین بر اساس تکنیک دلfi و مدل نامدار جویمی و رفتار خرید بر اساس مدل لن کاستر و ویسی به ترتیب برابر با ۰/۸۲ و ۰/۸۹ است). داده‌های پژوهش با روش معادلات ساختاری و نرمافزار لیزول ۹/۱ تجزیه و تحلیل شده است: یافته‌های پژوهش برای سؤال اصلی و همین‌طور رابطه سرمایه نمادین با رفتار قبل، حین و بعد از خرید به ترتیب مقادیر ۰/۹۱، ۰/۹۲، ۰/۹۰، ۰/۸۹، ۰/۹۱ را اثبات کردند. هر چه افراد سرمایه نمادین بیشتری داشته باشند، قبل از خرید لوازم ورزشی، از رسانه‌ها و افراد دیگر کسب اطلاعات می‌کنند و با افراد بیشتری تعامل نمادین برقرار می‌کنند و لوازم ورزشی را با لوازم ورزشی جایگزین و دربردارنده مفاهیم مشابه نمادین مقایسه کرده، درگیر انتخاب‌های نمادین شده و متناسب با نیازها و خواسته‌های نمادین تجهیزات ورزشی دست به خرید می‌زنند.

کلید واژه‌ها

رفتار بعد از خرید، رفتار حین خرید، رفتار قبل از خرید، سرمایه نمادین، لوازم و تجهیزات ورزشی.

*Corresponding Author: Vali Mohammad darini
E-mail: vm.darini@yahoo.co

* نویسنده مسئول: ولی محمد درینی

مقدمه

یکی از موضوعات بحث‌انگیز در بازاریابی، رفتار خرید مشتری است. مدیران و بازاریابان در عرصه توسعه کسبوکار همواره می‌کوشند تا با شناخت هر چه بهتر مشتری، رفتار خرید وی را پیش‌بینی کرده و کالا و خدمات تولیدی خود را در مسیر فرآیند انتخاب و خرید مشتری قرار دهند (سیدجوادین و اسفیدانی، ۱۳۹۱، ۲۴). امروزه بازاریابی تنها فروش کالا و خدمات شروع می‌شود. از این‌رو شناسایی نیازها و خواسته‌های مشتریان و علت چرا برای رفتار مشتریان نسبت به خرید کالا و خدمات در توسعه کسبوکار (کالای ورزشی) حائز اهمیت است. شناخت هر چه بهتر مشتری و بی‌بردن به افکار، گفتار و رفتار مصرف‌کننده موجب تسهیل بخش‌بندی بازار و تولید و عرضه بهتر کالا و خدمات، متناسب با نیازها و خواسته مشتری و جلب رضایت و وفاداری مشتری است (سیدجوادین و اسفیدانی، ۱۳۹۱، ۶۱).

از طرف دیگر جامعه و انسان‌ها را بدون وجود سرمایه نمی‌توان در نظر گرفت (بوردیو، ۱۴۲؛ ۲۰۰۵-بوردیو و پاسرون، ۱۹۸۹- سیدجوادین و اسفیدانی، ۱۳۹۱، ۲۴). جامعه توسط میدان‌های مختلف که در هر میدان، سرمایه‌های مختلف به میزان متفاوت وجود دارند، پوشیده شده است (جنکینز، ۲۰۰۶، ۴۸). سرمایه‌ها را می‌توان به چهار مقوله کلی تقسیم کرد: سرمایه اقتصادی (دارایی‌های جاری و غیر جاری)، سرمایه فرهنگی (انواع و اقسام معرفت مشروع) و سرمایه نمادین (پرستیز و افتخار اجتماعی) (جنکینز، ۲۰۰۶؛ بوردیو، ۲۰۰۲، ۱۰۸). افراد با سرمایه‌های کم، زیاد، منفی و مثبت وجود دارند، ولی سازمان و فرد بدون سرمایه وجود ندارد. حال با این وجود، شناخت هر چه بهتر میزان سرمایه‌های افراد، برای تولیدکنندگان، مدیران و بازاریابان حائز اهمیت است و در زمینه‌های مختلفی همچون بخش‌بندی بازار و بازاریابی، ایجاد کسبوکارهای زودبازده و کارآفرینی و به وجود آمدن مراکز آموزشی، فرهنگی، اجتماعی و علمی کاربرد دارد و مورد داشتاده قرار می‌گیرد. از طرف در عصر پر جالش کنونی که تنها چیزی که ثابت باقی‌مانده است، تغییر است و سازمان‌ها برای ایجاد مزیت رقابتی و متفاوت شدن از سایر رقبا و به دست آوردن بخش قابل قبولی از بازار باید مشتریان و مصرف‌کنندگان خود را خوب بشناسد تا بتواند رفتار، فکر و گفتار آن‌ها را پیش‌بینی نموده و متناسب با نیازها و خواسته‌های مشتریان برنامه‌ریزی کرده و

رفتار مشتری را پیش‌بینی کنند (سیدجوادین، دیواندری و اسفیدانی، ۱۳۹۳، ۱۶۸).

انسان‌ها متناسب با سرمایه‌های مختلف وجودی‌شان تفکرات، گفتارها و رفتارهای مختلف دارند و از منش‌ها، عادات و سلایق مختلفی برخوردار هستند و علایق و نیازها و خواسته‌های متفاوتی دارند (بوردیو، ۲۰۰۵؛ بوردیو، ۱۴۴). وظیفه و هدف اصلی بازاریابان، شناخت و شناسایی نیازها و خواسته‌های مشتریان و رفع آن‌ها به وسیله فرآیند مبادله است، از این‌رو شناخت و فهم هر چه بهتر سرمایه افراد برای تولیدکنندگان، مدیران و بازاریابان اهمیت شایانی دارد و به آنان کمک می‌کند تا بدانند، چه کالایی را با چه مشخصه‌ای، در چه زمانی و در چه مکانی با چه قیمت و کیفیتی عرضه کنند تا بیشترین فروش را داشته باشند و باعث ایجاد مزیت رقابتی و صرفه‌جویی مقیاس برای تولیدکننده در اثر تولید بیشتر شود. از طرفی دیگر، انسان‌ها در زمان‌ها و مکان‌های متفاوت، فرهنگ‌های مختلف دارند و ارتباطاتشان با دیگران، همراه با قوانین و ضوابط خاصی است و نمادهای فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی متفاوتی دارند که باید تمام شناخته شوند و بازار بر اساس نوع و جهت سرمایه‌های آنان بخش‌بندی شود. پس مسئله از اینجا شروع می‌شود که چه ارتباطی میان سرمایه‌های نمادین با رفتار خرید مصرف‌کنندگان وجود دارد و مصرف‌کنندگان متناسب با سرمایه‌های متفاوت خود چگونه دست به خرید می‌زنند تا تولیدکنندگان و فروشنده‌گان لوازم ورزشی داخلی (کشور ایران) با توجه به این مهم فروش محصولات داخلی ورزشی را جایگزین تجهیزات ورزشی خارجی (خارج از کشور ایران و تولید سایر کشورها) کنند. در این پژوهش با توجه به اهمیت این مسئله بر آن شدیم تا رابطه بین سرمایه‌های نمادین را با رفتار قبل، حين و بعد از خرید مصرف‌کننده در لوازم و تجهیزات ورزشی در فروشگاه‌های کالای ورزشی در شهر زاهدان را بررسی کنیم.

سرمایه نمادین: مفهوم سرمایه نمادین، مهم‌ترین بخش کار بوردیو در زمینه تئوری قدرت نمادین^۵ است. وی در تعریف این مفهوم می‌گوید: من به هر نوع از سرمایه (اقتصادی-اجتماعی-فرهنگی) چنانچه از مقولات فاهمه^۶ دریافت شود، به اصول بیش و تقسیم به نظامهای طبقه‌بندی کننده و به قالب‌های شناختی که تاثرگذارهای محصول درون کالبد شدن ساختارهای عینی مربوطه یعنی ساختارهای توزیع سرمایه در میدان هستند، سرمایه نمادین^۶ می‌گوییم (بوردیو، ۲۰۰۵، ۱۶۷).

5. Understanding
6. Symbolic capital

1. Bourdieu
2. Passeron
3. Jenkins
4. Theory of symbolic power

جویمی، ۱۳۹۳، ۵۵).

سرمایه نمادین فرهنگی: سرمایه نمادین فرهنگی آن دسته از سرمایه فرهنگی است که برای مردم به عنوان نماد محسوب می‌شود و مردم برای دارنده آن احترام و منزلت خاصی قائل می‌شوند (سرمایه فرهنگی نمادین، سرمایه فرهنگی است که فرد با داشتن آن سرمایه فرهنگی در چشم مردم، مورد ستایش و احترام است). البته باید به این نکته اشاره نمود که سرمایه نمادین فرهنگی به معنای داشتن سرمایه فرهنگی بیشتر نیست و گاهی خلاف آن نیز صدق می‌کند، یعنی شاید در برخی مناطق و میان افراد خاصی فرهنگ خاص و یا کلاً فرهنگ منفی و متضاد با فرهنگ پذیرفته شده به عنوان سرمایه نمادین فرهنگی دارای ارزش و احترام باشد (نمادر جویمی، ۱۳۹۳، ۵۶؛ ریگی، ۱۸، ۲۰۱۳).

سرمایه نمادین اجتماعی: سرمایه نمادین اجتماعی آن دسته از سرمایه اجتماعی محسوب می‌شود که در میان مردم از احترام و منزلت بالایی برخوردار است و به عنوان نماد از سوی جامعه محسوب می‌شود، مانند عضویت و همکاری و مشارکت و ارتباط با اشخاص و گروه‌هایی که مردم آن را به عنوان نماد به شمار می‌آورند و برای فرد منزلت و احترام به همراه دارد؛ البته باید به این نکته اشاره نمود که سرمایه نمادین اجتماعی به معنای داشتن سرمایه اجتماعی بیشتر نیست و گاهی خلاف آن نیز صدق می‌کند، یعنی شاید در برخی مناطق و میان افراد خاصی، زندگی بدون رفت و آمد و ساده به عنوان سرمایه نمادین اجتماعی دارای ارزش و احترام باشد (نمادر جویمی، ۱۳۹۳، ۵۶).

رفتار خرید مصرف‌کننده^۱: بازاریابان این گونه استدلال می‌کنند که اگر همه مسائلی را که درباره فرآیند تصمیم‌گیری خرید مصرف‌کننده وجود دارد بدانند، قادر خواهند بود پیام‌های تبلیغاتی و استراتژی‌های بازاریابی را به گونه‌ای طراحی می‌کنند که تأثیری مطلوب بر مصرف‌کننده داشته است. دو تعریف مهم درباره رفتار مصرف‌کننده وجود دارد که در ادامه به آن‌ها اشاره می‌شود:

۱. انجمن بازاریابی آمریکا، رفتار مصرف‌کننده را این گونه تعریف می‌کند، رفتار مصرف‌کننده شامل دانش و احساساتی که افراد تجربه می‌کنند و اقداماتی که آن‌ها در فرآیند مصرف انجام می‌دهند، می‌شود. همچنین شامل اجزایی از محیط است که بر این دانش، احساسات و رفتار تأثیر می‌گذارد. در تعریف فوق آمده است که رفتار مصرف‌کننده پویاست، زیرا دانش، افکار و احساسات و رفتار

به کار بردن لفظ «هر نوع سرمایه» این طور می‌نمایاند که سرمایه نمادین اولاً وجه تغییر شکل یافته و تغییر معنا یافته از سایر سرمایه‌های است (فورایچی و لاتوسینسکا و اوزبینیاک^۷، ۲۰۱۲، ۱۱). بوردیو، همچون ویر معتقد است، اعمال قدرت به مشروعيت نیاز دارد. افراد و گروه‌هایی که می‌توانند خود را از گروه‌ها و افرادی که دارای منافع مشخصی هستند، به گروه‌ها و افرادی که منافعی ندارند، تغییر دهند، به گفته بوردیو به کسب سرمایه نمادین نائل گشته‌اند (سوارز^۸، ۲۰۰۲، ۹). خشونت نمادین، صورت‌های متفاوت سلطه مشروع و غیرمسلح است که صورت رسمی و قانونی پیدا می‌کند، طوری که سلطه‌پذیر خود به نظام مسلط می‌پیوندد و دفاع آن می‌شود، بدون آن که از سازوکارهای آن آگاه باشد (بوردیو و پاسرون، ۱۹۸۹). مصارف نمادین برحسب طبقات و اقسام اجتماعی متغیر است و به فضای اجتماعی که فرد در آن زندگی می‌کند، یعنی به حجم سرمایه نمادینی که در دسترس و اختیار هر طبقه است و به معیار فرهنگی که هر طبقه خود را با آن مشخص می‌کند، وابسته است (بوردیو، ۱۹۸۵؛ بوردیو، ۲۰۰۲).

گونه شناسی سرمایه نمادین: در درجه اول سرمایه نمادین نوع تغییر شکل یافته از هر نوع سرمایه محسوب می‌شود که به عنوان نماد و سمبول محسوب می‌شود و دارنده آن از جانب مردم مورد عزت و احترام قرار می‌گیرد و به نوعی، به عنوان پرستیز محسوب می‌شود و از طرفی هر نوع از سرمایه است که در چشم دیگران به عنوان نماد محسوب می‌شود. در بیانی دیگر می‌توان این چنین بیان نمود که سرمایه نمادین از هر نوع سرمایه به عنوان بعدی جداگانه محسوب می‌شود و در واقع باید سرمایه نمادین را به عنوان بعدی از هر سرمایه محسوب نمود (نمادر جویمی، ۱۳۹۳، ۵۵).

سرمایه نمادین اقتصادی: سرمایه نمادین اقتصادی، آن دسته از سرمایه اقتصادی است که به عنوان نماد توسط جامعه پذیرفته شده است و دارنده آن، از طرف مردم صاحب احترام و منزلت است. سرمایه اقتصادی هر نوع سرمایه و دارایی مشهود است که دارنده آن می‌تواند آن را به سرعت به وجه نقد تبدیل نماید (البته باید به این نکته اشاره نمود که سرمایه نمادین اقتصادی به معنای داشتن سرمایه اقتصادی بیشتر نیست و گاهی خلاف آن نیز صدق می‌کند، یعنی شاید در برخی مناطق و میان افراد خاصی ساده زیستی و زندگی بدون تجملات و ساده به عنوان سرمایه نمادین اقتصادی دارای ارزش و احترام باشد) (نمادر

(۱۳۹۳:۶۹). در این پژوهش برای رسیدن به اندازه‌گیری بهتر و دقیق‌تری از رفتار خرید مصرف‌کننده از ترکیب مدل ویلکی با مدل لن کاستر استفاده کردند.

با توجه به مطالعاتی که توسط محققان انجام شده است، تابه‌حال تحقیقی که رابطه میان سرمایه نمادین و رفتار خرید مصرف‌کننده برای توسعه کسبوکار در صنعت تولید و فروش تجهیزات ورزشی را به طور مستقیم و غیرمستقیم بررسی کرده باشد، انجام نشده است. از این‌رو در ادامه به چند تحقیق داخلی و خارجی که نزدیک به این عنوان باشد، اشاره خواهد شد.

پژوهشی توسط سید جوادیان، دیواندری و اسفیدانی (۱۳۹۲)، با عنوان الگوی رفتار مصرف‌کننده و استراتژی‌های بازاریابی اینترنتی لوازم خانگی ایران صورت گرفته است. نتایج نشان می‌دهد که مصرف‌کنندگان در بازار لوازم خانگی ایران، سه الگوی رفتاری، عقلایی، احساسی و هوشمند دارند و به طبع آن بنگاه‌ها نیازمند استفاده از استراتژی‌های بازاریابی مبادله‌ای، تعاملی و هوشمند هستند. در این تحقیق ارتباط میان الگوی عقلایی و احساسی با استراتژی مبادله‌ای و تعاملی به اثبات رسیده است، اما ارتباط بین الگوی رفتاری هوشمند و استراتژی هوشمند به اثبات نرسیده است. پژوهش دیگری توسط بابایی (۱۳۸۹) با عنوان امکانات سیاسی در نظریه جامعه‌شناسخی پیر بوردیو: تولید نظریه سیاسی انجام شده است. به نظر دکتر رسول بابایی در این تحقیق، نظریه جامعه‌شناسخی پیر بوردیو، تمامی عناصر و مؤلفه‌های بنیادهای یک نظریه سیاسی وجود دارد و عناصر و مؤلفه‌ها شناسایی و سپس ترکیب آن‌ها در چارچوبی نظری در نظریه سرمایه سیاسی بازسازی شده است و در این راستا از مفاهیمی همچون عادت واره، میدان، سرمایه نمادین، زبان، قدرت نمادین و خشونت نمادین استفاده کرده است. پژوهشی دیگر توسط عبدالهی و مرادی (۱۳۸۹) تحت عنوان تحلیل جامعه‌شناسی الگوی مصرف در بین ساکنان شهر تهران انجام شده است. در این تحقیق بر تغییر نیازهای اقتصادی، صورت‌بندی اجتماعی معاصر از تولید به مصرف، چرخش فرهنگی در جامعه‌شناسی و رواج علاقه به فرآیندهای نمادین در جریان کنش‌های اجتماعی تأکید شده است. نتایج تحقیق نشان‌دهنده توزیع طبقاتی الگوی مصرف و انتباط آن‌ها بر جایگاه افراد در فضای سلسه‌مراتب اجتماعی است. پژوهشی توسط گاورلیوک^{۱۸} و گاورلیوک^{۲۰۱۴} با عنوان سرمایه نمادین و ابعاد سرمایه فرهنگی برای سازمان‌های آموزشی رومانیایی انجام شده

صرف‌کننده به طور مجزا، گروه‌های مصرف‌کننده مورد هدف و جامعه در کل، پیوسته در حال تغییر می‌باشند.

۲. در تعریف دیگر، رفتار مصرف‌کننده به عنوان، مطالعه واحدهای خرید و فرآیندهای مبادله که شامل خرید، مصرف و کنارگذاری کالا، خدمات، تجارت و ایده‌هast، تعریف شده است (سی مون و مینور^{۱۱}، ۲۰۱۱، ۵۶۴ ویلکی، ۱۹۹۴: ۱۲۴).

در این پژوهش برای بررسی رفتار خرید مصرف‌کننده از مدل ویلکی و برای سنجش رفتار مصرف‌کننده از ابعاد مدل لن کاستر و ویسی استفاده شده که در ادامه به آن‌ها اشاره خواهد شد.

مدل ویلکی^{۱۲}: از میان مدل‌های مختلف تصمیم‌گیری خرید، ویلیام ویلکی به عنوان یکی از صاحب‌نظران برجسته، رفتار مصرف‌کننده را به عنوان یک فرایند سه مرحله‌ای که در هر یک از مراحل این فرایند مصرف‌کننده فعالیت‌هایی خاصی را انجام می‌دهد، در نظر می‌گیرد. مطالعه تصمیم‌گیری مصرف‌کننده شامل تجزیه و تحلیل چگونگی انتخاب افراد از میان یک یا چند گزینه خرید و فرآیندهایی است که قبل، حین و یا پس از خرید رخ می‌دهند (ویلکی، ۱۹۹۴: ۸۶). باید توجه داشت که در تعریف رفتار مصرف‌کننده نیز به صورت ضمنی مشخص شده است که انتخاب مصرف‌کننده، خرید وی را به دنبال دارد و به ترتیب، خرید وی نیز استفاده از محصول و درنهایت به دور انداختن محصول را به دنبال خواهد داشت.

مدل لن کاستر و ویسی^{۱۳}: در این مدل برای رفتار خرید مصرف‌کننده چهار بعد در نظر گرفته شده است که در ادامه به تعریف آن‌ها می‌پردازیم:

۱. **جمع‌آوری اطلاعات و ارتباطات^{۱۴}**: در گیری مشتری و صرف زمان برای جمع‌آوری اطلاعات و تصمیم‌گیری از راه ارتباطات با افراد و رسانه‌های گروهی و تبلیغاتی (نامدار جویمی، ۱۳۹۳:۶۸).

۲. **فراوانی، کالاهای متمايز و جایگزین^{۱۵}**: تکرار مصرف و چنانچه خود فرد قبلاً خرید کرده باشد به دنبال قیمت کمتر و کیفیت بهتر است و به دنبال افرادی است که از کالا چندین بار استفاده کرده باشند (نامدار جویمی، ۱۳۹۳:۶۸).

۳. **آزادی در انتخاب و خرید^{۱۶}**: مصرف داوطلبانه و غیر اجراء و تکراری که آزادی در انتخاب و خرید از میان علاقه‌های تجاری متفاوت از نشانه‌های آن است (نامدار جویمی، ۱۳۹۳:۶۹).

۴. **تأثیر و حساسیت^{۱۷}**: نفوذ دیگران و نمایندگی‌ها، خانواده و فروشنده و مکان و زمان خریدوفروش (نامدار جویمی،

16. freedom

17. influence

18. Gaverelieuc

11. Sy Moon, minor

12. Wilkie

13. lancaster and Withey

14. relevance

15. frequency

صرف‌کننده لباس با تأثیر عوامل سبک زندگی در رفتار مصرفی لباس و تمایلات جنسی دانشجویان پرداخته است که نتایج آن نشان می‌دهد، جنسیت، مصرف رمانیک^{۲۳}، مصرف جلوه گرایانه^{۲۴} و مصرف جنسی^{۲۵} می‌توانند نقش مهم در این رابطه داشته باشد. همچنین بین سبک زندگی و مصرف رمانیک و جلوه‌گرایانه رابطه معناداری وجود دارد.

دغدغه اصلی در این پژوهش این است که چه ارتباطی میان سرمایه‌های نمادین با رفتار خرید مصرف‌کنندگان وجود دارد و مصرف‌کنندگان متناسب با سرمایه‌های متفاوت خود چگونه دست به خرید می‌زنند تا تولیدکنندگان و فروشنده‌گان لوازم ورزشی داخلی (کشور ایران) با توجه به این مهم فروش محصولات داخلی ورزشی را جایگزین تجهیزات ورزشی خارجی (خارج از کشور ایران و تولید سایر کشورها) کنند. روشن رسیدن جای گزینی محصولات داخلی با محصولات خارجی، پرداختن به این عنوان را دارای اهمیت و ارزشمند می‌کند. در این پژوهش با توجه به اهمیت این مسئله بر آن شدیم تا رابطه بین سرمایه‌های نمادین را با رفتار قبل، حین و بعد از خرید مصرف‌کننده در لوازم و تجهیزات ورزشی در فروشگاه‌های کالای ورزشی در شهر زاهدان را بررسی کنیم. از این‌رو سؤال اصلی پژوهش بدین شرح است:

آیا بین سرمایه نمادین و رفتار خرید مصرف‌کننده (جمع‌آوری اطلاعات و ارتباطات- فراوانی و کالاهای جایگزین- آزادی در انتخاب و خرید- تأثیر و حساسیت) رابطه معناداری وجود دارد؟ بر اساس سؤال اصلی پژوهش، سه سؤال فرعی در این پژوهش مطرح شده است که در ادامه آورده شده است:

۱. آیا بین سرمایه نمادین و رفتار قبل از خرید مصرف‌کننده رابطه معناداری وجود دارد؟

۲. آیا بین سرمایه نمادین و رفتار حین خرید مصرف‌کننده رابطه معناداری وجود دارد؟

۳. آیا بین سرمایه نمادین و رفتار بعد از خرید مصرف‌کننده رابطه معناداری وجود دارد؟ در ادامه به دنبال ارائه پاسخ علمی برای این سؤالات خواهیم بود.

روشن شناسی پژوهش

پژوهش با توجه به هدف، از دسته پژوهش‌های کاربردی است و

است. در این تحقیق به سرمایه نمادین به عنوان موتور ژنراتور ایجاد‌کننده الگوهای باز در محیط آموزشی اشاره شده است و سرمایه نمادین را به عنوان تئوری نوسازی رابطه‌ای برای بهبود نظام آموزشی کشور پیشنهاد می‌دهد که ریشه در نگرش‌های اجتماعی و تاریخ فرهنگی کشور دارد. پژوهشی توسط ریزی^{۱۹} (۲۰۱۳) با عنوان اندازه‌گیری سرمایه اجتماعی: طرح آماری رسمی در ایتالیا انجام شده است. محقق در خلال مقاله به این نکته اشاره می‌کند که مشکل اصلی در اندازه‌گیری متغیر سرمایه اجتماعی چندبعدی بودن آن است و باید به دقت مورد رصد قرار گیرد. در انتهای پژوهشگر به این نتیجه‌گیری می‌رسد که ابعاد سرمایه اجتماعی قابل اندازه‌گیری هستند و با سه بعد اعتماد، انسجام و مشارکت برای سرمایه اجتماعی، مقاله را به اتمام می‌برد. فورایچی و لاتوینسکا و واژینیاک^{۲۰} (۲۰۱۲)، رابطه بین متغیرهای مختلف که متغیرهای مستقل آن شامل فرهنگی، اجتماعی، شخصی، روان‌شناختی و عوامل آمیخته بازاریابی و متغیر وابسته آن رفتار مصرف‌کننده است را در بازار لوازم الکترونیکی عراق بررسی کردند. نتایج طرح تحقیقاتی آن‌ها نشان داد که عوامل اجتماعی، عوامل روان‌شناختی و عناصر آمیخته بازاریابی به شدت با رفتار مصرف‌کننده در ارتباط است. ساعتی و انصاری^{۲۱} (۲۰۱۱)، عوامل مهم در توسعه استراتژی بازاریابی مناسب برای شرکت‌های بیمه در عربستان سعودی را بررسی کردند. نتایج حاصل از این مطالعه نشان می‌دهد که عوامل اجتماعی و نظارتی نقش مهمی در تصمیم‌گیری مصرف‌کننده در خرید بیمه دارد. با این حال همچنین دریافتند که عموم مردم از مزایای بیمه، انواع مختلف محصولات بیمه بی‌اطلاع هستند. پژوهشی دیگر توسط استوبینو^{۲۰۰۹} (۲۰۰۹) با عنوان سرمایه نمادین و سلامت در مورد امور امور جنسی زنان در ماداگاسکار انجام شده است. در این تحقیق از نظریه جامعه‌شناسی بوردیو برای سرمایه نمادین استفاده شده است. نتایج تحقیق حاکی از آن است که زنان برای امور و ارتباطات جنسی خود اغلب از نمادها و سمبلهای امور جنسی استفاده می‌کنند. در امور جنسی کاملاً از آنان تقليد می‌کنند. محقق در این تحقیق، زنان موردمطالعه را در سه گروه با تقليد کم، متوسط و زياد طبقه‌بندی می‌کند و اشاره می‌کند که افراد هر چه از جایگاه اقتصادي متوسط برخوردار باشند، بيشتر دست به اقدامات تقليدي و نمادين می‌زنند و اين در حالی است که افراد با جايگاه اقتصادي پايان و زياد، اغلب مستقل عمل می‌کنند و حتى از خود تبعيت می‌کنند (نمادر، ۱۳۹۳). ساسوما^{۲۲} (۲۰۰۴) در طرحی با عنوان تأثير شيوه زندگی در رفتار

23. Romance

24. Realistic effects

25. Sexy

19. Righi

20. Furaiji, Latuszynska, Wawrzyniak

21. Saaty, Ansari

22. Sasouma

قرارگرفته است؛ در تحلیل عاملی تأییدی، رابطه بین ابعاد و پژوهش‌ها را بار عاملی می‌گویند که همه بارهای عاملی باید بزرگ‌تر از ۰/۵ باشند و ضرایب معناداری این ابعاد هم بزرگ‌تر از ۰/۹۶ باشد تا پذیرفته شوند. در تحلیل عاملی تأییدی متغیرهای این پژوهش، همه بارهای عاملی هر دو متغیر (سرمایه نمادین و رفتار خرید مصرف کننده) بزرگ‌تر از ۰/۵ و ضرایب معناداری نیز بزرگ‌تر از ۰/۹۶ بوده است، پس می‌توان گفت که این ابعاد به خوبی توسط پرسش‌هایشان سنجیده شده و مدل از برازش قابل قبولی برخوردار است. در بخش روش‌شناسی پژوهش از پژوهش‌های شاجی و همکاران (۱۳۹۱)، منظمی و همکاران (۱۳۹۲)، اسکندری دستگیری و همکاران (۱۳۹۷) و کشاورز و انصاری (۱۳۹۴) الهام گرفته شده و بهره برده‌ایم.

یافته‌های پژوهش

تکنیک دلفی (اجماع خبرگان) برای ابعاد و مؤلفه‌های سرمایه نمادین

سرمایه نمادین قبل از این پژوهش دارای مدلی برای اندازه‌گیری که در آن دارای ابعاد و مؤلفه‌های مشخص باشد، نبوده است و برای دستیابی به ابعاد و مؤلفه‌هایی برای سنجش و تعریف دقیق‌تری از این متغیر نیازمند استفاده از نظرات خبرگان در صنعت تولید و فروش کالای ورزش بوده‌ایم که از روش تکنیک دلفی استفاده کردایم؛ بنابراین برای رسیدن به ابعاد و مؤلفه‌های جامع و مورد تأیید خبرگان برای سرمایه نمادین (برای سنجش هر چهارتر این متغیر) از تکنیک دلفی استفاده شده است. روش دلفی درمجموع در چهار دور به انجام رسید که نتیجه نهایی آن به اختصار در ادامه آورده می‌شود:

در فرایند تکنیک دلفی در این پژوهش از نظرات ۱۹ خبره استفاده شده است. پرسش‌نامه‌ها به آدرس ایمیل این افراد ارسال شده و از آن‌ها خواسته شده است که درباره ابعاد و مؤلفه‌های این متغیر نظر بدهند و همین‌طور چنانچه ابعاد و مؤلفه‌های دیگری مدنظر دارند به آن اضافه و یا اصلاح کنند. جهت رسیدن به اجماع نسبی این نظرخواهی در چهار مرحله تکرار شد. سپس پرسش‌نامه‌ها در بین افراد متخصص توزیع شد و نسبت به معیاری و ارزشی که از ۱ تا ۵ با توجه به اهمیت ابعاد و مؤلفه‌ها به آن‌ها داده بودند، درباره آن‌ها نظر داده شد و ابعاد و مؤلفه‌هایی که ضریب کنдал در آن‌ها بیشتر از ۰,۳ و میانگین بالاتر از ۰,۴ بودند باقی ماندند و درنهایت ابعاد و مؤلفه همگی به تأیید متخصصان و خبرگان مربوطه رسیده و تأیید شدند. در ادامه این ابعاد و مؤلفه‌ها آورده شده است.

از نظر روش اجرا، توصیفی از نوع پیمایشی است. جامعه موردبررسی در این پژوهش شامل شهرهای زاهدان است که جمعیتی بالاتر از ۶۰۰,۰۰۰ (ششصد هزار نفر) نفر دارد. جامعه موردبررسی از این رو شهر زاهدان در نظر گرفته شده است که این شهر از شهرهای استراتژیک کشور محسوب می‌شود و مردم با فرهنگ‌ها (سلایق، منش‌ها، ذاته‌ها) و رفتارهای خرید کالای ورزشی متفاوت در شهر وجود دارند. نمونه‌گیری در این پژوهش به روش خوش‌های چندمرحله‌ای و تعداد نمونه با استفاده از جدول کرجسی مورگان و فرمول کوکران برابر با ۳۸۴ نفر است. جهت افزایش ضریب اطمینان تعداد نمونه را برابر با ۵۰۰ نفر در نظر گرفته‌ایم. ضریب خطای آزمون نیز در این پژوهش ۰,۰۵ در نظر گرفته شده است. نرم‌افزارهای مورداستفاده در این پژوهش spss 21 و lisrel 9.1 است. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسش‌نامه است.

با توجه به اینکه تابه‌حال ابعاد و مؤلفه‌های متغیر سرمایه نمادین مورد تأیید و اجماع محققان و متخصصان نبوده است؛ برای تأیید این ابعاد و مؤلفه‌ها در این پژوهش از تکنیک دلفی استفاده شده است که نتایج آن به طور خلاصه در بخش یافته‌ها آورده خواهد شد و برای پرسش‌نامه سرمایه نمادین با توجه به ابعاد مدل سرمایه نمادین (نمادین اقتصادی، نمادین فرهنگی و نمادین اجتماعی) مورد تأیید خبرگان در بخش دلفی، برای هر بعد ۵ سؤال و برای پرسش‌نامه رفتار خرید مصرف کننده با توجه به ابعاد مدل لن کاستر و ویسی (۲۰۰۶) برای رفتار خرید برای سه بعد جمع‌آوری اطلاعات، فراوانی و آزادی انتخاب و خرید ۶ سؤال و برای بعد تأثیر و حساسیت ۷ سؤال مطرح شده است. روایی صوری پرسش‌نامه توسط متخصصان مورد تأیید قرار گرفته است. برای بررسی پایایی پرسش‌نامه ابتدا ۳۰ پرسش‌نامه به صورت تصادفی پخته شده و آلفای کرونباخ، قابل قبول و بالای ۰,۷۰ بود که با توجه به پایایی قابل قبول پرسش‌نامه به توزیع تمامی پرسش‌نامه‌ها در مراحل بعدی پرداخته شد.

جدول ۱. مقادیر آلفای کرون باخ برای متغیرها و کل پرسشنامه

کل پرسش‌نامه	سرمایه نمادین مصرف کننده	رفتار خرید	آلفای کرون باخ
۰/۸۸۷	۰/۸۹۴	۰/۸۲۴	میزان
رفتار بعد از خرید	رفتار قبل از خرید	آلفای کرون باخ	آلفای کرون باخ
۰/۷۸۲	۰/۸۴۵	۰/۸۶۲	میزان

با توجه به محقق ساخته بودن پرسش‌نامه‌ها در این پژوهش، روایی سنجه با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی موردبررسی

جدول ۲. ابعاد و مؤلفه‌های مورد تائید برای سنجش سرمایه نمادین با استفاده از اجماع نظرات خبرگان

بعد سرمایه نمادین اقتصادی	
خوارکی‌ها و مواد غذایی (غربی، شرقی، ملی و محلی) منحصر به فرد و پرستیزی	گوشی‌های موبایل مد، مارک‌دار و منحصر به فرد
لباس‌های مد، مارک‌دار و منحصر به فرد	پاساژ و مکان‌ها (مجتمع‌های تجاری) بزرگ و مشهور به جهت خرید وسایل و امکانات مد، منحصر به فرد
رستوران‌ها، فروشگاه‌های مواد غذایی و کافی‌شاپ‌های مشهور و تک برای صرف غذا، دارای جنبه پرستیزی و منحصر به فرد	بعد سرمایه نمادین فرهنگی
بعد سرمایه نمادین فرهنگی	
هنرها (موسیقی، نقاشی، طراحی و صنایع دستی مختلف) و پرستیزی	زبان‌های رایج و رسمی جهان (انگلیسی، عربی، چینی، فرانسوی و ...)
ورزش‌های مرسوم و پرستیزی و نمادین (بیوگا، شنا، مدیتیشن، فوتbal و ...)	استفاده از تابلوهای نقاشی، تابلو فرش‌ها و فرش‌های دیواری برای پرستیز و کلاس
تمایل به پرداخت چندین ده میلیون تومان برای گرفتن مدارک مختلف علمی، دانشگاهی و آموزشی، بدون شرکت در کلاس‌ها	استفاده از پوسترها مختلف (مکان‌های دیدنی افراد چهره و مشهور، ماشین و موتور و ...)
تمایل به پرداخت چندین ده میلیون تومان برای گرفتن مدارک مختلف ورزشی، غیردانشگاهی و مهارتی، بدون شرکت در کلاس‌ها	استفاده از وسایل قدیمی، منحصر به فرد، کلکسیونی و عتیقه
بعد سرمایه نمادین اجتماعی	
اعتماد به نمادها، سمبیل‌ها و عقاید دینی، سیاسی که اکثر مردم به آن اعتماد دارند	اعتماد به نمادها، سمبیل‌ها و عقاید فرهنگی که اکثر مردم به آن اعتماد دارند
اعتماد به نمادها، سمبیل‌ها و عقاید اجتماعی که اکثر مردم به آن اعتماد دارند	علاقه‌مندی به گرفتن عکس یادگاری با اشخاص و چهره‌های مشهور و شناخته شده
طی کردن مسافت زیاد و پرداخت هزینه زیاد، برای، شخص مشهور یا مشاهده مسابقه (فوتبال، کشتی، والیبال و ...) مورد علاقه	تمایل به پرداخت چندین ده میلیون تومان برای شرکت در گروه و گروه مورد علاقه
مشاهده و پیگیری سخنرانی‌ها و کلیپ‌های مختلف تصویری و صوتی افراد سرشناس علمی، سیاسی، فرهنگی و ورزشی	

به‌منظور تعیین نتایج و آزمون فرضیه‌ها و سوالات از آمار استنباطی استفاده شده است. تجزیه و تحلیل اطلاعات آماری در این تحقیق با نرم‌افزار LISREL9/1 انجام گرفته و به‌منظور آزمون سوال‌های پژوهش از آزمون تحلیل مسیر استفاده شده است.

جدول ۳. مدل معادلات ساختاری سوال اصلی و سوالات فرعی پژوهش

تحلیل مسیر برای آزمون سوالات پژوهش			یافته‌های پژوهش
ضرایب معناداری	رابطه (بار عاملی)		در این قسمت به دنبال اثبات فرضیات پژوهش هستیم. دو مدل ارائه می‌شود، یکی مدل فرضیه اصلی پژوهش و دیگری مدل فرضیات فرعی پژوهش. جدول ۴، شاخص‌های برازش مدل از قبیل کای دو، GFI، RMSEA و... را نشان می‌دهد. اگر مقدار χ^2 کم، نسبت χ^2 به درجه آزادی (df) کوچک‌تر از ۳ و بزرگ‌تر از ۱، RMSEA کوچک‌تر از ۰/۰۸ و نیز GFI و AGFI بزرگ‌تر از ۹۰ درصد و ۸۰ درصد باشند، می‌توان نتیجه گرفت
۱۴/۷۶	۰/۹۱	سؤال اصلی	
شاخص‌های برازش مدل سوال اصلی			
RMSEA	p-value	d.f	Chi-square
۰/۰۷۴۰	۰/۰۰۲۱	۱۹۵	۲۴۸/۶۳
NFI	CFI	AGFI	GFI
۰/۹۱	۰/۹۶	۰/۹۴	۰/۹۸

نتایج این تحقیق با یافته‌های سید جوادین، دیواندری و اسفیدانی (۱۳۹۲) هم‌خوانی دارد، در آن تحقیق یافته محقق بیان می‌کند که مصرف کنندگان در بازار دارای سه الگوی رفتاری، عقلایی، احساسی و هوشمند دارند، در این تحقیق نیز بیان شد که افراد هم به صورت عقلایی و هم به صورت احساسی می‌توانند نمادهایی را انتخاب کنند که این نمادها بر روی رفتار خرید (قبل – حین – بعد) تأثیرگذار است و به این نمادها، رفتارهای آن‌ها را جهت می‌دهد و متناسب با نمادهای خود دست به خرید می‌کنند. بابایی (۱۳۸۹)، در تحقیق خود به این یافته رسیده است که سرمایه‌نامادین، زبان، قدرت نمادین و خشونت نمادین در سرمایه‌های سیاسی نقش مهمی ایفا می‌کنند که این مطلب نیز با یافته‌های ما هم‌خوانی دارد، زیرا سرمایه‌های نمادین می‌توانند به رفتارهای فرد در خریدهای مختلف جهت بدهنده و این خریدها می‌توانند در هر زمینه‌ای اعم از سیاسی و فرهنگی صورت بگیرد. همچنین این پژوهش با یافته‌های عبدالهی و مرادی (۱۳۸۹) هم‌خوانی دارد زیرا یافته‌های آن‌ها نشان می‌دهد که توزیع طبقاتی الگوی مصرف و انتباخت آن‌ها بر جایگاه افراد در فضای سلسله‌مراتب اجتماعی نقش دارد و این مهم با یافته‌های ما هم‌خوانی دارد، زیرا افراد زمانی که به دنبال منزلت و کمال گرایی و پیدا کردن نیمه گم‌شده خود هستند این نیمه گم‌شده را در هر چیزی جستجوگویی کنند و رسیدن به این نمادهای و تعییت از این سرمایه‌های نمادین به فرد به‌طور واقعی و مجازی منزلت و کمال می‌دهد.

پژوهش گاورلیوک و گاورلیوک (۲۰۱۴)، ریزی (۲۰۱۳)، فورایجی و لاتویسنسکا و وارزینیاک (۲۰۱۲) و ساعتی و انصاری (۲۰۱۱) با یافته‌های این پژوهش هم‌خوانی دارد، زیرا سرمایه‌های نمادین می‌توانند ریشه در امروزه‌ها و ریشه‌های اجتماعی و فرهنگی افراد داشته باشند که در این صورت فرد را وادر به تعییت از نمادهای فرهنگی و اجتماعی بومی خود می‌کنند و بر رفتار وی تأثیر می‌گذارد و همین‌طور عوامل مختلف فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی بر رفتارها و الگوهای مصرفی افراد تأثیر دارند که سرمایه‌های فرهنگی نمادین، اجتماعی نمادین و اقتصادی نمادین نیز در این‌ین می‌بینند و به اندازه آن‌ها در الگوهای مصرفی و رفتارهای خرید افراد نقش مهمی ایفا می‌کنند.

تحقیقات استوپینو (۲۰۰۹) نشان می‌دهد که افراد متناسب با سرمایه‌های نمادین خود دست به انتخاب آن نمادها می‌کنند و متناسب الگوهای نمادین خود، گفتار، پندار و رفتار می‌کنند که این یافته‌ها هم با یافته‌های تحقیق ما هم‌خوانی دارد. همین‌طور ساسوما (۲۰۰۴) نشان می‌دهد که رفتار مصرف کننده لوازم ورزشی با سبک زندگی افراد وابسته است و در تأثیر مواردی هم

ضرایب معناداری	رابطه (بار عاملی)		
۲۱/۹۴	.۰/۹۲	سوال ۱	
۲۳/۶۳	.۰/۹۱	سوال ۲	
۱۹/۱۴	.۰/۸۹	سوال ۳	
شاخص‌های برازش مدل سوالات فرعی			
RMSEA	p-value	d.f	Chi-square
.۰/۰۱۲۴	.۰/۰۰۰۳	۲۱۳	۲۶۲/۹۴
NFI	CFI	AGFI	GFI
.۹۳	.۹۲	.۸۹	.۹۱

همان‌طور که مشاهده می‌شود، با توجه به معنی دار بودن ارزش χ^2 اعتبار و برازنده‌گی مناسب مدل تأیید می‌شود، چراکه مقدار و نسبت کای دو به درجه آزادی کمتر از ۳ و بیشتر از ۱ و مقدار RMSEA کمتر از .۰/۰۸ و مقدار GFI و AGFI نیز بالای .۹۰ درصد و .۸۰ درصد است. لذا تمامی فرضیات (سوال اصلی و سه سوال فرعی مدل پژوهش) تائید می‌شوند.

بحث و نتیجه‌گیری

سوال اصلی پژوهش به این صورت مطرح شد که آیا بین سرمایه نمادین و رفتار خرید مصرف کننده در فروشگاه‌های لوازم ورزشی رابطه معناداری وجود دارد؟ در راستای پاسخ به این سوال، فرضیه آماری تدوین و مورد آزمون قرار گرفت. نتایج حاصل از این آزمون نشان داد که با احتمال ۹۵ درصد می‌توان ادعا کرد که سرمایه نمادین که شامل سه نوع نمادین اقتصادی – نمادین اجتماعی – نمادین فرهنگی است، با رفتار خرید مصرف کننده برای کالای ورزشی در شهر زاهدان رابطه دارد و میزان این رابطه برابر با .۹۱ است؛ اما میزان این رابطه از نظر علمی و رفتاری قابل توجیه است، زیرا طبق نظریه سلسله‌مراتب نیازهای مازل، افراد برای ارضانیاز احترام و منزلت دست به رفتارها و اقداماتی می‌زنند که در چشم دیگران جلوه کنند، خود را عرضه کنند و بابت فکر، گفتار و رفتارشان از طرف دیگران مورد احترام قرار گیرند و حتی دیگران به آن‌ها احترام بگذارند و برای آن فکر، گفتار و رفتار منزلت قائل شوند. انسان‌ها محدود هستند و در ضمیر خود به دنبال تکامل و رسیدن به کمال هستند و این نیمه گم‌شده را در هر چیزی جستجوگو می‌کنند و هر چیزی که این هویت را به آنان بازگرداند، برای آنان نماد و پرستیز محسوب می‌شود و از داشتن و حتی در کنار آن قرار گرفتن لذت می‌برند، از این‌رو سرمایه نمادین افراد باعث می‌شود که افراد از پوشش خاصی پیروی کنند و یا پوششی را انتخاب کنند که پیام نیمه گم‌شده آن‌ها در آن نهفته باشد.

خرید کننده و رفتار وی تأثیر بگذارند و نمادهای مختلف و هم‌جهتی را با نماد اولیه مورد جستجو به فد پیشنهاد بدند و به خرید نمادین وی در حین خرید کمک کنند و بر روی رفتار وی تأثیر بگذارند و تأثیر پذیرند.

سومین سؤال فرعی پژوهش به این صورت مطرح شد که آیا بین سرمایه نمادین و رفتار بعد از خرید مصرف‌کننده در کالای ورزشی (جمع‌آوری اطلاعات و ارتباطات- فراوانی و کالاهای جایگزین- آزادی در انتخاب و خرید- تأثیر و حساسیت) رابطه معناداری وجود دارد؟ در راستای پاسخ به این سؤال، فرضیه آماری تدوین و مورد آزمون قرار گرفت. نتایج حاصل از این آزمون نشان داد که با احتمال ۹۵ درصد می‌توان ادعا کرد که سرمایه نمادین که شامل سه نوع نمادین اقتصادی - نمادین اجتماعی - نمادین فرهنگی است، با رفتار قبل از خرید مصرف‌کننده برای توسعه کسبوکار در لوازم ورزشی در شهر زاهدان رابطه دارد میزان این رابطه برابر با ۰/۸۹ است.

بعد از هر خرید نمادینی که در راستای سرمایه نمادین اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی فرد باشد، فرد احساس رضایت و خشنودی از خرید می‌کند و از این خرید احساس رضایت می‌کند و خوشحال است، هرچند ممکن است این خرید ارزش‌افزوده مناسبی را به وی اعطا نکند و با این قیمت می‌توانسته کالای جایگزین و بالرزش‌تر را خریداری کند، اما وی از خرید این نماد و مشابه این نماد کاملاً استقبال می‌کند و حتی به دیگران نیز پیشنهاد خواهد داد، زیرا این نماد نیمه گمشده وی است و به عبارتی می‌تواند حس منزلت و خودشکوفایی و رسیدن به کمال را رد وی تسکین دهد.

مدت‌زمانی است که مسئولین و متقدیان بخش فرهنگی به دنبال راهکاری برای مقابله با شکل پوشش ورزشی در اثر استفاده از تجهیزات ورزشی هستند و درصد هستند که تا جایگزین و راهکاری برای آن پیدا کنند، از این‌رو ما به مسئولین و متقدیان بخش فرهنگی پیشنهاد می‌دهیم که سرمایه نمادین (نمادین اقتصادی- نمادین فرهنگی- نمادین اجتماعی) نوجوانان و جوانان کشور را افزایش بدهند و آن‌هم افزایشی که در راستای و متناسب با اعتقادات و باورهای اصیل ایرانی - اسلامی باشد و بعد از مدتی رفتار خرید کالای ورزشی این گروه و طبقه خودبه‌خود تغییر خواهد کرد. از طرفی دیگر به بازاریابان و تولیدکنندگان کالای ورزشی در کشور که مدت طولانی است به دنبال راهکاری برای جایگزین نمودن تولیدات داخلی به‌جای اجناس (ورزشی) چینی و ترکیه‌ای هستند و به فکر رهبری در بخشی و یا بخش‌هایی از بازار و بالا بردن فروش خود و رونق گرفتن بخش تجهیزات ورزشی کشور هستند، پیشنهاد داده

چون جنسیت، مصرف رمانیک، مصرف جلوه رایانه، مصرف جنسی است که تمامی این موارد ریشه در نیازها و خواسته‌های نمادین افراد دارد که نتایج این تحقیق هم با یافته‌های ما هم‌خوانی دارد و یافته‌های ما را تائید می‌کند.

یکی از سوالات فرعی پژوهش به این صورت مطرح شد که آیا بین سرمایه نمادین و رفتار قبل از خرید مصرف‌کننده برای لوازم ورزشی (جمع‌آوری اطلاعات و ارتباطات- فراوانی و کالاهای جایگزین- آزادی در انتخاب و خرید- تأثیر و حساسیت) رابطه معناداری وجود دارد؟ در راستای پاسخ به این سؤال، فرضیه آماری تدوین و مورد آزمون قرار گرفت. نتایج حاصل از این آزمون نشان داد که با احتمال ۹۵ درصد می‌توان ادعا کرد که سرمایه نمادین که شامل سه نوع نمادین اقتصادی - نمادین اجتماعی - نمادین فرهنگی است، با رفتار قبل از خرید مصرف‌کننده برای توسعه کسبوکار در لوازم ورزشی در شهر زاهدان رابطه دارد میزان این رابطه برابر با ۰/۹۲ است. این سؤال از نظر عقلی و منطقی قابل توجیه است، زیرا افراد قبل از خرید به نمادهای مورد قبول خود از نظر فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی توجه می‌کنند و به دنبال خریدی می‌روند که هم‌راستا با نمادهای پذیرفته شده آن‌ها باشد و این نمادها بر روی رفتارهای قبل از خرید آن‌ها تأثیر می‌گذارد و به سمت خریدهایی تمایل پیدا می‌کنند که نیاز و خواسته آن‌ها را در طلب آن نماد و داشتن آن نماد ارضا کند.

سؤال فرعی دیگر پژوهش به این صورت مطرح شد که آیا بین سرمایه نمادین و رفتار حین خرید مصرف‌کننده در صنعت تولید و فروش کالای ورزشی (جمع‌آوری اطلاعات و ارتباطات- فراوانی و کالاهای جایگزین- آزادی در انتخاب و خرید- تأثیر و حساسیت) رابطه معناداری وجود دارد؟ در راستای پاسخ به این سؤال، فرضیه آماری تدوین و مورد آزمون قرار گرفت. نتایج حاصل از این آزمون نشان داد که با احتمال ۹۵ درصد می‌توان ادعا کرد که سرمایه نمادین که شامل سه نوع نمادین اقتصادی - نمادین اجتماعی - نمادین فرهنگی است، با رفتار حین خرید مصرف‌کننده برای خرید کالای ورزشی در شهر زاهدان رابطه دارد میزان این رابطه برابر با ۰/۹۱ است. این یافته نیز قابل توجیه و قابل پذیرش است، همان‌طور که قبلاً بیان شد افراد قبل از خرید به دنبال نمادهایی می‌روند که در راستای نمادهای فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی آن‌ها باشد و از این‌رو زمانی که قصد خرید می‌کنند، در حین خرید آنچه را دنبال می‌کنند برخواسته از نیازها و خواسته‌های نمادین آن‌هاست و به دنبال خریدی می‌روند و خریدی انجام می‌دهند که هم‌جهت با آن نمادها تعریف شده باشد، در این زمینه افرادی که خود را پیروان نمادها و دارنده آن نمادها معرفی کنند، می‌توانند در حین خرید بر روی

بالایی برخوردار می‌باشد، حال این سرمایه نمادین می‌تواند بیشتر ایرانی-اسلامی یا پیشتر غربی و یا هر دو در حد متوسط متناسب بازمان و مکان‌های متفاوت باشد. با این وجود می‌توان برای رونق بازار فروش و تولید کالا و تجهیزات ورزشی گامی مؤثر برداشت. این تحقیق در شهر زاهدان انجام شده است و تا آنجا که در حد توان پژوهشگران این پژوهش بوده است، سعی شده است تا محدودیت‌های آن کاهش یابد تا به جواب دقیق‌تر و فraigیرتری دست‌یابیم، ولی به علت محدودیت‌های زمانی و مکانی هر پژوهشی با نقصان‌هایی روبروست، از این‌رو به پژوهشگران آتی پیشنهاد داده می‌شود که این عنوان را در مکان‌ها و زمان‌های دیگر بررسی کرده و نتایج آن را با نتایج حاصل از این پژوهش مقایسه کنند. از طرفی به پژوهشگران آتی پیشنهاد داده می‌شود که متغیرهای دیگری اعم از سرمایه اجتماعی، سرمایه فرهنگی و سرمایه اقتصادی را به عنوان متغیر مستقل، میانجی و یا تعديل‌گر در نظر گرفته و پژوهش را مجدداً انجام دهند.

می‌شود که بازار را بخش‌بندی نموده و این بخش‌بندی را متناسب با سرمایه‌های نمادین افراد انجام بدهند و متناسب با هر بخش و دارنده هر سطحی از سرمایه نمادین، تولید کالای ورزشی خود را متناسب با آن سطح سرمایه نمادین عرضه کنند. مثلاً: بخشی از بازار که دارای سطح زیاد سرمایه نمادین از نوع ایرانی-اسلامی (بومی) هستند، قاعده‌تاً تولیدات در راستای فرهنگ و الگوی ایرانی-اسلامی (بومی) در آن جواب خواهد داد و فروش می‌کند و سطح و بخشی از بازار که دارای سطح پایین‌تری از سرمایه نمادین ایرانی-اسلامی هستند و در عوض از سرمایه نمادین غربی بالاتری برخوردار هستند، باید از سیاست ترکیبی الگوی ایرانی-اسلامی (بومی) و غربی استفاده کرد و به مرور زمان از الگوهای غربی کاسته و الگوی ایرانی-اسلامی (بومی) را جایگزین آن کرد. در آخر بیان یک نکته ضروری است که ما بخشی از بازار را که بدون سرمایه نمادین باشد، نداریم و تمامی بخش‌بندی بازار و جامعه از سرمایه نمادین متوسط و

REFERENCES

- Abdullahi, M; Moradi, S. (2010), sociological analysis of consumption patterns among residents of Tehran, Journal of Social Welfare and Development Planning, No. 9, pp. 33-2. (in persian)
- Babaei, R. (2010), cultural development and social development in Iran, Journal of Social Welfare, Issue 37, pp. 55-7. (in persian)
- Bordieu, P. (2005). "Forms of Capital", In Social Capital: Trust, Democracyand Development, Trans: Afshin Khak Baz & Hassan Puyan, Tehran: Shiraz,Pp133-165. (in persian)
- Bordieu, P. (2005).A plan of a theory of action, Trans: Morteza MardihaT Tehran: Naghsh o Negar publications. (in persian)
- Bourdieu, p.(RI: http://WWw.iran emroozde/wored.001207)(26/2/ 2002).
- Bourdieu, P. & Passeron, J.C. (1989). Rerproduction in education, society and cultural, Beverly hills, CA: sage.
- Bourdieu,p.(1985), ladistinction(critique social dujudgment), les edition mimiut,paris
- Bourdieu,p.(2002).lesense pratique, paris, minuit,No.88. pp.100-110.
- Christian Chauvire & Olivier Fontaine, (2006), Bourdieu's words, Trans: Morteza, Katbi, Tehran, Ney Publishing. (in persian)
- Esgandari Dastgiri,S.;Amitash,A.M. &Safania, A.M.(2018). The Relationship between the Components of Performance Evaluation on the Efficiency of Sport Federations, Applied Research in Sport Management,6(4):19-26[Persian].
- Furaiji, F., Latuszynska, M., Wawzyniak, A, (2012), An Empirical study of the factors influencing consumer behavior in the electric application market, Contemporary Economics.
- Gavereliuc, D& Gavereliuc, A. (2014). symbolic capital and cultural dimensions in Romanian educational organizations, Procidia, social and behavior sciences 127, 392- 395.
- Jenkins, R, (2006). Pierre Bourdieu, political economy and symbolic power, translation Leila Joafshani & Hassan Chavoshian, Tehran: Ney publications. (in persian)
- Keshavarz, L., Ansari, S.M.(2015). Regressive analysis of the attitude of managers, teachers and students towards teachers of sports. Applied Research of Sport Management Vol.4, No.1,Summer 2015[Persian].
- Monazami,A.H.; Sokhte Zari, S.; Hadadi,F. & Rostami Nejad,M.(2013). Compilation of the criteria for selecting national volleyball coaches, Applied Research in Sport Management,2(2):109-118[Persian].
- Namdar Joyomi, E. (2014). Exploring the relationship between cultural capital, social capital and symbolic capital with consumer behavior in the cloting industry (Case Study: Isfahan citizens), a master's thesis. (in persian)
- Righi, A. (2013). Measuring social capital: official statistics initiative in Italy. Procidia, social and behavior sciense 72, 4-22.

- Saaty, A., Ansari, A.(2011). factors critical in marketing strategies of insurance companies in saudi arabia, International journal of Marketing Studies, vol.3, No.3.
- Sasoma, K. (2004). Influence of life style factors on consumer behavior related to clothing and sexuality-The case of college students- journal of the japan research association for Textile end-uses japan.
- Seyed Javadein, S. R., Divandari, A & Rahim Asfydany, M. (2013). the pattern of consumer behavior and online marketing strategies: IranHome Appliances, Journal of Business Research, Issue 69, Winter, pp. 159-182. (in persian)
- Seyed Javadein, S.R., Asfyidany; M. R. (2012). consumer behavior, publications, Tehran University, Tehran University, second edition. (in persian)
- Shaji, Reza; Kozeh chian, Hashem; Ehsani, Mohammad & Amiri, Mojtaba(2012). The impact of Iranian individual, political, legal and economic environment on professional ethics of professional players. Applied Research in Sport Management,1(3):19- 26[Persian].
- Soares, D. (2002). political economy and symbolic power, Trans: Shafie Salehi, Journal of political economy, first year, issue 3. (in persian)
- Sy Moon, J., S. minor, M. (2011). consumer behavior (internal and external factors), Trans: Ardestani, A; Saeidi, M, Third Edition, Etehadpublication-Iylar. (in persian)
- Wilkie, W.(1994). " Consumer Behavior", John Wiley& Sons.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی